

2020-0141360-
21 OKT. 2020

provincie **HOLLAND**
ZUID

VOORBLAD

Provincie Zuid-Holland

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Gemeenteraad van Zwijndrecht T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 15
3330 AA ZWIJNDRECHT

Geachte ontvanger,

Hierbij zenden wij u het bijgaande ter informatie.

Provincie Zuid-Holland

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gemeenteraad van Zwijndrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 15
3330 AA ZWIJNDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht

Geachte raad,

Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. In deze brief besteden wij aandacht aan de jaarstukken 2019 en aan overige ontwikkelingen met mogelijke financiële gevolgen. Ons toezicht wordt risicogericht en proportioneel uitgevoerd. Bij de beoordeling van uw jaarrekening hebben wij enkele dingen geconstateerd waarover we ons zorgen maken. Daarop zullen we ingaan in deze brief, zodat u deze informatie kunt benutten bij het beoordelen van de financiële positie van uw gemeente. Verder hebben we aan het einde van de brief enkele algemene aandachtspunten opgenomen (die voor alle gemeenten gelden). Wij adviseren u alle informatie in deze brief te betrekken bij de beoordeling en vaststelling van uw begroting 2021.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, aarzel dan niet om via uw griffier contact met ons op te nemen. Wij zijn graag bereid uw vragen schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven.

Jaarrekening 2019

De vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag zijn binnen de wettelijke termijn ingezonden. De jaarrekening sluit met een negatief resultaat van € 39.000. Hieronder hebben wij de resultaten vanaf de jaarrekening 2015 in een diagram opgenomen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Gedeputeerde Staten

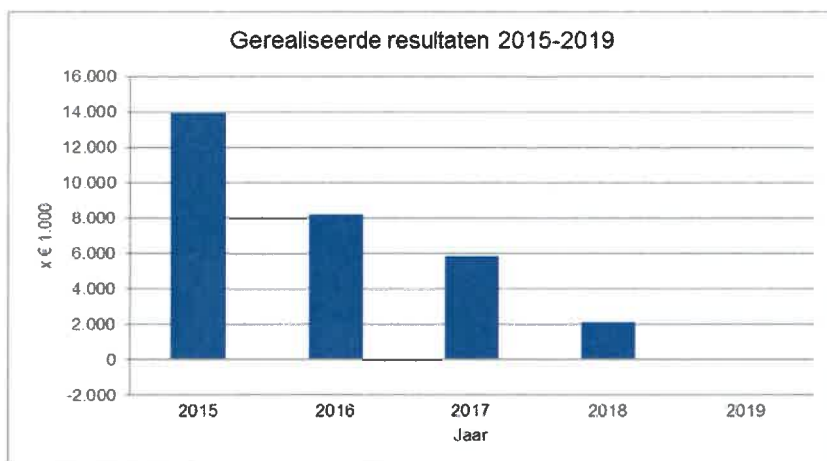
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en
Toezicht

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2020-752344398
DOS-2020-0000308
Uw kenmerk

Bijlagen:

Verder hebben wij onderzocht in hoeverre er in uw jaarrekeningresultaat sprake is van structurele effecten die van invloed kunnen zijn op uw begroting en meerjarenraming. Hierbij hebben wij onder andere het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken. Naar ons oordeel is er sprake van een structureel niet sluitende jaarrekening. Dit betekent dat een deel van uw structurele lasten worden gedekt door incidentele baten. Ambtelijk hebben wij vernomen dat dit is verwerkt in het herstelplan 2021-2024 en dat dit zal gaan leiden tot een structureel sluitende begroting.

Wij adviseren u erop toe te zien dat structurele financiële effecten van de jaarrekening 2019 worden verwerkt in de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024.

Overige opmerkingen

Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ

Op 9 juli 2020 heeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ (DG&J) de begroting 2021 vastgesteld. De ramingen voor de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) zijn in deze begroting gebaseerd op het financieel kader uit de *Omdenknotitie* en het *Aanjaagplan*. In dezelfde vergadering is ook de eerste bestuursrapportage 2020 van de SOJ behandeld. Hieruit blijkt dat de lasten voor 2020 naar verwachting stijgen met € 11,6 miljoen. De oorzaak hiervoor is enerzijds een overschrijding van de regionale zorgmarkt, LTA, PGB en SOJ van € 3,9 miljoen en anderzijds het niet halen van de kostenreductie voor 2020 van € 7,6 miljoen. Op basis hiervan hebben wij onze twijfels geuit over de realiteit van de ramingen. Na intensief contact, heeft de GR een financiële onderbouwing aangeleverd voor de kostenreductie na doorschuiven zoals wordt besloten in de voorgenomen begrotingswijziging 2020. Op basis hiervan zijn wij van mening dat de lastenraming in de begroting 2021 van de GR voor de jaren 2021 en 2022 te laag wordt ingeschat.

Wij verwachten dat u in uw begroting rekening houdt met een bijdrage aan deze GR die gebaseerd is op de begroting 2021 exclusief het niet onderbouwde deel van de kostenreductie voor 2021 (€ 4,7 miljoen) en 2022 (€ 4,2 miljoen) en inclusief de structurele overschrijding van de regionale zorgmarkt, LTA, PGB en SOJ (€ 3,9 miljoen).

Dit betekent een bijdrage gebaseerd op de totale lasten van de SOJ zoals weergegeven in onderstaande tabel.

	2021	2022	2023	2024
Begroting 2021	110.147	105.267	105.201	105.135
Niet onderbouwd deel taakstelling	+ 4.700	+ 4.200	-	-
Structureel effect overschrijding regionale zorgmarkt	+ 3.900	+ 3.900	+ 3.900	+ 3.900
Begroting 2021 aangepast	118.747	113.367	109.101	109.035

Verkoop aandelen Eneco

Inmiddels is de verkoop van de Eneco aandelen afgerond. Uw gemeente heeft hiervoor eenmalig een aanzienlijk bedrag ontvangen. Tegelijkertijd ontvangt u vanaf 2021 geen dividendinkomsten meer. Met het wegvallen van deze structurele inkomsten zal u op zoek moeten gaan naar andere structurele dekkingsmiddelen of de structurele lasten moeten verlagen. Veel gemeenten hebben hier de afgelopen jaren op geanticipeerd en de inkomsten aflopend of incidenteel geraamd. Anderen staan nog voor een flinke uitdaging. Onlangs hebben wij de betreffende gemeenten hierover ambtelijk een richtlijn gestuurd met daarin aandachtspunten en mogelijke oplossingsrichtingen.

Wij gaan ervan uit dat uw gemeente, voor zover dit nog niet gedaan is, maatregelen neemt om de wegvallende dividendinkomsten te compenseren en deze verwerkt in de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024.

Begrotingsscan

Als onderdeel van het preventief toezicht hebben we in samenwerking met uw gemeente dit jaar een begrotingsscan opgesteld. Het doel van een begrotingsscan is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In de scan wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. De bevindingen van deze scan zijn mondeling toegelicht aan het groot management team van uw gemeente op 17 juli 2020. De scan zal als input dienen voor het traject om tot een sluitende begroting 2021 dan wel meerjarenraming 2022-2024 te komen.

Structurele reservemutaties

In onze brief over uw begroting 2020 hebben wij aangekondigd dat wij bij de beoordeling van de begroting 2021 meer aandacht zullen schenken aan structurele reservemutaties, en hoe deze aansluiten op de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV uit 2018.

Om een beeld te geven van wat dit precies betekent voor uw gemeente wilden wij uw gemeente begin dit jaar een toelichting geven op de kaders rondom structurele reservemutaties. Deze toelichting zou zijn afgestemd met de overige provinciale toezichthouders en het ministerie van BZK. Om deze afstemming goed vorm te kunnen geven hebben wij echter meer tijd nodig. Daarnaast achten wij dit, gezien de huidige omstandigheden rond de coronacrisis, niet het juiste moment om uw gemeente voor nog meer financiële onzekerheid te stellen. Daarom hebben wij besloten om dit te betrekken bij het begrotingsonderzoek 2022. Wel adviseren wij u om

terughoudend te zijn bij het aanmerken van reservemutaties als structurele baten of lasten. Wij hebben uw ambtelijke organisatie hierover nader geïnformeerd.

Aandachtspunten voor de begroting 2021

Kaderbrief 2021

Na een korte periode van preventief toezicht aan het begin van dit jaar, is uw herstelplan 2021-2024 op 7 mei 2020 goedgekeurd, waardoor er weer sprake was repressief toezicht. Gezien de huidige ontwikkelingen zoals de oplopende kosten van het sociaal domein en de financiële effecten van covid-19, verwachten wij dat het wederom een uitdaging zal worden om de begroting 2021 en of de meerjarenraming 2022-2024 structureel sluitend te presenteren.

Ontwikkeling gemeentefinanciën

De toch al kwetsbare gemeentefinanciën komen door de coronacrisis verder onder druk te staan. Daarnaast hebben veel gemeenten nog steeds in toenemende mate te kampen met tekorten in het sociaal domein. De provincie Zuid-Holland staat achter haar gemeenten en heeft het Rijk opgeroepen om gemeenten voldoende te compenseren voor de taken in het sociaal domein en de gevolgen van de coronacrisis. Vooralsnog is onze lijn om vast te houden aan de kaders voor het financieel toezicht, zoals wij die ook de afgelopen jaren hebben gehanteerd. Mocht hier verandering in komen, dan zullen wij u hierover nader informeren.

Momenteel zijn wij samen met de Zuid-Hollandse gemeenten aan het inventariseren met welke nieuwe negatieve financiële ontwikkelingen gemeenten sinds het vaststellen van de begroting 2020 worden geconfronteerd. Wij kijken ook hoe gemeenten tot nu toe de financiële knelpunten hebben opgelost (bijvoorbeeld door bezuinigingen of belastingverhogingen). Wij gebruiken de bij de gemeenten opgehaalde informatie voor een totaaloverzicht, waarmee er meer concreet inzicht ontstaat welke bezuinigingen gemeenten hebben doorgevoerd en in hoeverre er nog aanvullende maatregelen nodig zijn.

Herijking van het gemeentefonds

Op 26 februari 2020 heeft de minister van BZK de Tweede Kamer geïnformeerd over het uitstellen van invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds met één jaar naar 2022. Aangezien op zijn vroegst in de decembercirculaire duidelijk wordt welke financiële consequenties de herijking tot gevolg zal hebben, is het niet reëel in de begroting 2021 voor te sorteren op een eventuele voordelen van de gemeentefondsuitkering. Het voorsorteren op mogelijke nadelen voor uw gemeenten is, indien goed onderbouwd, vanuit het voorzichtigheidsprincipe wel mogelijk.

Richtlijn extra middelen jeugdzorg

Vorig jaar heeft het Rijk incidenteel extra middelen toegevoegd aan het jeugdhulpbudget voor de jaren 2019, 2020 en 2021. Over eventuele structurele compensatie na 2021 moet nog besloten worden. Vorig jaar hebben het Ministerie van BZK, de VNG en de provinciale toezichthouders als bijlage bij de meicirculaire 2019 een richtlijn opgenomen over hoe gemeenten in hun meerjarenraming met deze onzekerheid kunnen omgaan. Deze richtlijn is onverminderd van kracht, ook nu de meerjarenraming van gemeenten zich met ingang van de begroting 2021 uitstrekt tot en met het jaar 2024. Dat betekent dat de extra middelen voor de jaren 2022 en verder ook als structurele inkomsten geraamd kunnen worden.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is wederom met 1 jaar uitgesteld, en treedt in werking op 1 januari 2022. We vragen u uw planning en voorbereidingen met daarbij ook de eenmalige en structurele financiële consequenties voor de begroting hierop aan te passen.

Tot slot

Meer financiële informatie, waaronder de kengetallen op basis van uw begroting 2020, vindt u op <http://staatvan.zuid-holland.nl/>, onder het kopje *Bestuur en Middelen, Financieel Toezicht*.

Deze brief wordt ook digitaal naar de griffier van uw gemeente gezonden, zodat u gebruik kunt maken van eventuele digitale links.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwijndrecht

